

[Sida 1]

Ångaren "Stockholm" på Svenska Amerika Linien.
Avskrivet på kvällen den 20/8 1919.

Minne från Amerika-resan den 16 Augusti 1919.

Avresa från Göteborg började kl 1/2 12 på lördagen efter att hava stått och trängs bland folkmassan från kl.9. Stor stämning rådde bland folket då båten avgick ett väldigt hurra rop både från båten och folket som stod på land. Tårarna kunde inte hållas tillbaka, för tanken att lämna fosterlandet var rörande men inte minst för dem som stod på stranden och såg Stockholm fara över med släkt å vänner. Men somliga skrattade åt dem som grät och tyckte att det var inget att fälla tårar för Poliser stod där så tätt för att tränga folkmassan tillbaka som troligen hade trängt ut varandra i havet, för alla ville naturligtvis komma närmast för att kunna stå och tala med sina anhöringar som redan var komna på båten. Ja, där var ett sådant samtal och ropande till varandra. Var och en letade reda på sina och uppmanade dem att inte vara lessena för vi är så glada samt skickade hälsningar till utomvarande vänner å bekanta samt till hem å foster

[Sida 2]

land. Det var en rörande stund. Men alla vid någorlunda gott humör intill det sista då alla passagerare vara komna på båten, och bryggan var upphissad på magasinet, och allt var klart för att avgå från Göteborg. För det första hurrade vi så högt vi kunde, sedan sjungde vi. Du gamla och fria o.s.v. Då börgade båten gå från land, men väldigt sakta, så länge man kunde se Göteborg. Ett väldigt hurra-rop hördes från land, och var och en vinkade och ropade på sina, som svarade igen så högt dem kunde. Hela stranden [var] överfull av folk, även de övriga båtarna som låg i hamnen var i ***** med folk som stod och ropade och flötte sig kusten utåt. Till sist var de så små som småbarn allesamman.

Sedan mötte vi flera båtar som tog hälsningar med sig till Göteborg, särskilt en båt som stod Sverige på vinkade vi åt och skickade så många hälsningar med och dom skickade hälsning även till andra sidan. Sedan ringde det, och vi skulle ner och spisa middag och det smakade mycket bra. Vi fick fisk och potatis fastän oskalade men man hade ju goda tid till att skala dem sedan fick vi fruktsoppa efteråt. När man sedan kom upp på däck såg man knapt inte annat än hav å himmel, men var då alla mintra å glada. Men en och annan tanke smög sig kanhända över osianen hem till efterlämnade kära därhemma samt till fosterlandet som nu lämnades för en tid kanske för alltid för somliga. Många gamle är med på resan

[Sida 3]

böljorna så höga som hus rasade utan återvändo. Än var båten högt i luften än var dom nästan inunder vattnet. Men jag strävade mig ändå upp ur sängen fastän jag fick kräka många gånger emellanåt jag gjorde mig i ordning. Sedan gick jag upp på däck, och där var inte mycket trevligt för alla var sjuka och spannar stod där överallt och alla hade så brådt till dom för att inte spy på golvet. Någon mat smakade jag inte på hela dagen utan låg på däck hela dagen på den gungande båten. Men de fläste kunde inte stiga upp ur sängen något utan fick ligga flera dagar och det var något gräsligt att ligga i hytten så länge. På måndagsnatten låg jag i rökrummet, vid däck hela natten fastän vakten sade att man inte gärna får ligga där. Låg då endast på en bänk, och hade en filt över mig, som jag hade fått låna av befälet, men ville mycke hellre det än att gå ner i den kvava hytten. På morgonen var jag mycke bättre, och uppå dagen var jag frisk igen och har alltsedan varit lika bra, som om jag varit på land. Och nu har vi ett fint väder och sjön är nästan lugn, och solen skina, när musiken klingar, och allt är så härligt så man kan tro att man är kommen till Kanaans land, fastän man befinna sig på vida osianen. Men hoppas om några dagar, om allt går som tänkt är att man skall nå det förutsatta målet. I dag på torsdagen är vi komna halvvägen det går nu med en väldig fart, 362 mil om dygnet, (har varit medeltakt.) Den ena dagen, efter den andra går och försvinner med stor hastighet för här är så mycke nöje och förströelse alla så väl befäl som övriga göra allt vad dom kunna för att liva upp varandra. Alla är vi

[Sida 4]

uppe ovan sängen fastän vi inte har annat att göra än roa oss och äta, och det gör vi som vargar så dom hinner knapt bära till oss så fort som vi äter för det mästa har vi mycke smaklig mat. Vi äter frukost kl.1/2 8 havregrynsgröt eller risgrynsvälling samt potater och något därtill, och kaffe med smör å bröd å ost. Sedan äter vi middag kl.12. å kaffe kl.3 samt kvällsmat kl.6 sedan är vi uppe tills kl.10 då blåser dom i hornet, och då få var och en leta reda på sin hytt. I dag på fredagen, har det varit tjockt och dimmigt hela dagen så det så det har varit så kusligt på däck därför har man måst hålla sig nere ombord. Endast på kvällen gick vi upp på andra klas däck, och trodde vi skulle få det riktigt skojjigt, för befälet hade ställt om att dom skulle ställa till teater, däruppe. Vi stod där länge och såg på , hur dom ståtade ut allt däruppe klädde väggarna med amerikanska flaggor överallt, små elektriska lampor strålade överallt i alla himmelens färger, så man kunde tro att det var Kungen som skulle dit å fästa. När då allt var klart väntade vi på att vi snart skulle få oss ett gott skratt. Slutligen kom då pajas som skulle driva spelet. Men i följe men en Styrman vilken kommenderade ner oss allesamman, först uppussarna som även stod och väntade på att kanske även dom skulle få vara med, och sedan alla

[Sida 5]

tredjeklassarna och sade, att detta endast är för förste och anreklassarna, så vi blev både snopna och arga och tyckte när vi var på samma båt, även vi kunnat varit värdiga att stå snälla och bara se på. Men vi fick gå ner därifrån och nöjja oss med att få en skymt av deras pajas. Sedan var vi på väg till 3 dje klass däck borta i fören och tänkte vi själva skulle själva ställa till skojj där för vi bruka om kvällarna gå dit för där går inte så mycke med ordningsmän är därför mera fri där. Men inte ens det lyckades. Vi mötte då Stewarden som vända oss om och sade vi skall gå och lägga oss. Men vi försökte att gömma oss överallt för vi var inte hågade till att gå och lägga oss när andra hade så roligt, men var man nu än kom, stack där alltid någon befallande fram sig, så det lyckades inte. Mäst synd var det om uppässarna som hade haft så brådt hela dagen, och gått under deras komando, när dom då ändligen var fri, di även då ska vara beroende av dom. Vi tycker allesamman att dom är förstränga vid dom för när här är dans eller något skojjigt är dom förbjudna till att vara med. Men dom försöker många gånger att lura dom, och kläder om sig, för dom har ju alltid vit rock på sig och alltid utan mössa men får mycke besvär för ett kort nöjje, för dom vågar inte annat än gå ner och visa sig emellanåt och då får dom gå i en vrå och taga av sig rocken och ta på sig den andra och så håller dom på flera gånger på kvällen. Men dom är så rädda och tittar sig åt alla håll ibland kan det råka sig att ett befäl kan gå rakt förbi dom men för folkmassans skull förstår dom det

[Sida 6]

inte. I går kväll var nästan allesamman uppe och var om klädda men endast få vågade dansa dom andra kröp in där det tätaste folket var. Ja, detta är väl ingenting som intresserar Er. Ni kanske inte hava tid att läsa allt i brådskan. Men man kan inte skriva som man skulle för här är ett sådan stormarne med folk omkring än och gramofonen är i gång förjämnan så ibland tycker jag pappret springer rundt. Tänkte först jag skulle sätta mig i matsalen att skriva men är inte mycke lönande för dom skall snart duka fram middagen, och det skall smaka bra att äta för jag är så sugen på mat vilket jag inte varit nån gång. Får nu idag åter sätta mig ner i sorlett att skriva, för nu har vi inte långt kvar tills vi får landa i N.Y. I dag är det så dimmigt och kallt så man kan inte vara på däck. Antagligen är här isberg i närheten därför vågar dom inte köra med full maskin har endast kört 216 mil sista dygnet en tid i natt stod båten nästan stilla. Min hyttkamrat väckte mig i natt, och vart så förlägen och undrade vad stod på eftersom allt stod stilla. I dag har hon beställ kaffe på mig vilket smakade riktigt bara för hon hade svenska kakor med sig. Men så om morgonarna

[Sida 7]

vill hon inte stiga upp så tidigt därför bär jag mat till henne och hennes flicka när jag har ätit och det gör jag gärna för dom är så snälla båda två vi har haft mycket roligt tillsamman det är två dalkulla en flicka på 14 år vilka skola dit för att bosätta sig där. Hennes man är död och såg sig ingen utväg att kunna reda sig i Sverige utan skall nu resa till en son i Amerika vilken har lovat att slita för henne i hennes ställe. I dag på måndagen har vi genomgått läkareundersökning och fått lappa som vi skall fästa på oss när vi skall landstiga vilket väl blir i morgon. I går börgade det att kännas att vi närmade oss det varma landet för det har varit riktigt ljumt ute och *** så varmt trots att dom har luftventilerna öppna överallt. Tisdagen den 26 kl 10 börgade vi som först skönja en liten strimma av land samt såg lyxskepp vilka vara ankrade året om 4 st sedan för det andra såg vi frihetsgudinnans staty samt småningom kunde vi även börja att skönja en del stora hus. O vad vi jublade. När vi sedan hade ätit middag kunde vi se rätt mycket av N.Y. Så vi trodde knapt där skulle bliva någon ordning med kaffet. Men kl. 3 var vi inte framme utan *** det ringde och vi rusade ner för att dricka det sista kaffet på båten. När vi druckit

[Sida 8]

kaffet vilket gick med sådan hastighet och glädje för att komma upp på däck och se hur långt vi befann oss. Vi tog farväl med vår uppassare och gav honom vardera 2 kr var. Sedan rusade vi alla upp på däck då var båten stannad för att få doktorn med på båten då fick vi visit av så många små båtar, först en som hade Doktorn med sig. Vi hade då det natursköna N.Y. Framför oss båten stannade framför ett berg som var omgivet av fina hus allt var grönt och doftande skönt. Men vi hade ändå beräknat att få se något helt annorlunda. Vi väntade att få se stora å höga hus o dylikt. Men många tycker det var det samma som att landa i Stockholm. Men ***

*** nu vidare igång i riktning mot frihetsgudinnans staty vilket var ganska långt många dockor körde vi förbi. En flygmaskin plaserade över hamnen alldeles invid båten vilket såg mycket komiskt ut. Sedan blev vi alla kommenderade att gå ned ifrån däck om en

stund blev vi återigen uppkallade på däck. Där stod Doktorn vid dörren när vi gick igenom och räknade oss allesamman. Sedan fick vi ställa oss i kön och i tur å ordning inställa oss för en annan Doktor som skulle syna lappen som vi

[Sida 9]

fått av skeppsläkaren samt tittade oss i ansiktet om vi var fri för någon smitta. Vidare fick vi gå ner i matsalen och sitta där tills allt var i ordning för dom däruppe. Sedan skulle vi infinna oss för amerikanska myndigheten och även även för dom visa intyget vi fått av Läkaren. Samt redogöra för en del frågor han satte för oss vilket inte var så gått för han talade på engelska men jag hade en annan person som hjälpte mig. Somliga fick infinna sig i 3 dje k matsal andra i 2 ndra k msl allt efter som dom hade nummer på lappen. Jag fick gå upp i andra k. Många fick landstiga efterdom hade infunnet sig för myndigheten men jag jämte många andra fick inte gå av den kvällen utan fick stanna på båten över natten fick äta en kvällsmat till på båten. När kom upp på däck efter vi hade ätit var båten redan inlagd i dockan vilket var innan vi visade oss för myndigheten. På kvällen dansade vi och kände oss så belåtna många hade redan sett sina anhöriga som skulle möta dom så dom riktigt hoppade av glädje. Men jag väntade knapt på att farsther ** mötte mig.

[Sida 10]

genast men inte fick jag gå någonstans för att finna henne för en person hade sagt till mig att jag inte fick gå ifrån den platsen innan alt var klarat för honom sedan hade han gått med mig ifal inte farsther kom sade han. När jag stått där en stund tänkte jag att gå till ett fönster i avdelningen därintill, för att se om inte farsther fans därutanför, ty även där stod många och väntade på anhöringarna. Men hade inte mer än vänt mig om förrän en person som vaktade oss tog mig i armen och sade att jag inte få gå längre. Så dom var inte lätta att lura sig ifrån. När jag sedan stått en där en stund kom farsther till mig och undrade om jag hade någon som mötte mig hon var inte säker på att det var jag men jag kände strax igen henne. Sedan var jag berättigad att lämna platsen. Vi gick sedan direkt till ett svenskt hem i staden samt stannade där över natten. På eftermiddagen var vi först och åt middag på en svensk resturant sedan var vi köpte en

del kläder åt mig så vi nästan jorde kunkurs
båda två på pengar det var knapt vi hade till
resan. På morgonen kl 8 steg vi på en spårvagn
som tog oss ner till st.n där steg vi på ett
tåg som gick under vattnet. Det var ganska
mörkt så länge man var under vattnet

[Sida 11]

märktes genast så snart man kom över
jorden. När vi sedan steg av tåget, stod
stod där en bil som tog oss till platsen till
Woodburg på Long Island. Herrskapet
var inte hemma när jag kom så jag hade
inget att uträtta den första vickan. När de
sedan kom hem ville dom att jag skulle stan-
na där som extra och hjälpa dom lite
allesamman tills dom skulle flytta in till stan.

Detta är min levnadshistoria på resan,
från, Göteborg till Woodburg

sista avskrivningen den 10/9 1919

Ester Karlsson